

(srov. odůvodnění judikátu bývalého nejvyššího soudu Vídeňského čís. 188 Gl. U. čís. 4498 a zdejších rozhodnutí čís. 8043 a 5153 sb. n. s.). Přísluší-li tudíž žalobkyni k nemovitosti, jejíž vnučená správa byla povolena k vydobytí pohledávky žalované strany, právo poživací (§ 509 obč. zák.), nikoli právo užívací (§ 504 obč. zák.), jak ve smlouvě a v knihovním zápise uvedeno, rozhoduje proti žalované straně tento skutečný stav, nikoli obsah knihovního zápisu. Že žalobkyni přísluší v pravdě právo poživací, nikoli právo užívací, správně dovodily nižší soudy. Ježto toto poživací právo předchází právo žalované strany jako vymáhající věřitelky, jest vnučená správa nepravidelná a žalobkyně byla oprávněna domáhati se žalobou podle § 37 ex. ř. výroku o nepřipustnosti exekuce a bylo jí právem vyhověno nižšími soudy. Kromě toho plyne v souzeném případě již ze samého zápisu ve hlavní knize, že jde o poživací právo žalobkyně, i když v knihovním zápise jest uvedeno toto právo jako právo užívací, neboť výslovně je do pozemkové knihy vloženo užívací právo k domu, nikoli k bytu, takže již ze samého zápisu jest zřejmo, že nemůže jíti o právo užívací, nýbrž poživací po rozumu § 521 obč. zák.

Čís. 9951.

Vymáhající věřitel, zabavivší společenský podíl komplementáře komanditní společnosti, jest oprávněn vypovědět společenskou smlouvu za povinného. Povinný nemůže se s ostatními společníky shodnouti na dissoluci a na vypořádání, jímž by se dotkl práv vymáhajícího věřitele a zkrátiti tak jeho nárok na to, co přísluší povinnému buď následkem likvidace nebo usneseného snad vyloučení.

K platnosti výpovědi smlouvy komanditní společnosti se vyhledává, by byla řízena na všechny ostatní společníky (komplementáře i komanditisty). Pro výpověď není zákonem předepsána forma, stačí i dopis na společnost, jen když se všichni společníci následkem tohoto dopisu o výpovědi dozví nebo alespoň podle okolností musí dovědět.

(Rozh. ze dne 31. května 1930, R I 268/30).

Žalobkyně zabavila společenský podíl svého dlužníka Břetislava L-a, který byl veřejným společníkem komanditní společnosti E. a tvrdíc, že jako vymáhající věřitelka vypověděla společenský poměr dne 21. června 1928 k 1. lednu 1929, navrhla proti druhému osobně ručícímu společníku vydání rozsudku, a) že společnost jest zrušena a, b) že žalovaný je povinen svoliti, by veškerý majetek komanditní společnosti byl v exekuční dražbě prodán a výtěžek a hotovosti byly rozděleny podle poměru společenských podílů. Prv ý s o u d vyhověl žalobě o výrok a), zamítl žalobu co do výroku b). Z rozsudku prvního soudu podaly odvolání obě strany. O d v o l a c í s o u d vyhověl odvolání žalované, zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl; odvolání žalobkyně poukázal na rozhodnutí

o odvolání žalované. V otázce, o niž tu jde, uvedl v důvodech: Předpokladem žalobního žádání ad 2) jest žalobní žádání ad 1). Poněvadž jest tento výrok napaden žalovanou stranou, bylo v prvé řadě rozhodnutí o něm a uznáno, že odvolání žalované strany není bezdůvodným. Podle čl. 126 obch. zák. může soukromý věřitel veřejného společníka po marné exekuci na jeho soukromé jmění vésti exekuci na to, co mu kdysi připadne po zrušení společnosti, a může za tím účelem po výpovědi (podle odst. 2) žádati o zrušení (čl. 123 čís. 6 obch. zák.). Zákon výslovně praví, že výpověď musí býti dána »jemu«, t. j. společníku, a nestačí výpověď k rukám společnosti, a rovněž výslovně žádá, že musí býti »dána« nebo »vykonána«, že se musí »státi« (geschehene Aufkündigung). Za těchto předpokladů nastává zrušení, avšak nastává po uplynutí výpovědní lhůty ipso iure bez žaloby a bez rozsudečného výroku, a nastává se všemi důsledky. Může-li tento účinek býti přiveden podle čl. 126 obch. zák. i třetím (soukromým věřitelem), jde o velmi drsný a přísný prostředek proti veřejnému společníku, dlužníku, a proto musí důsledně přísně požadováno býti splnění podmínek čl. 126. V souzeném případě bylo žalovanou stranou tvrzeno, že žalovaná strana sama společenský poměr se svým společníkem rozvázala (§ 123 čís. 4 obch. zák.) a že zrušení firmy na základě disoluční smlouvy bylo již v prosinci 1928 ohlášeno obchodnímu soudu, na druhé straně pak popřela, že byla výpověď (t. j. řádně) dána. V onom směru ani výpis o změně rejstříkového stavu ze dne 15. dubna 1927 ani výpis ze dne 25. května 1926, ani žalobní lustrum ze dne 11. dubna 1929 nepodávají vysvětlení. Kdyby však toto tvrzení, opírané žalovanou stranou o důkaz svědectvím ing. Břetislava L-a bylo pravdivým, bylo by zajisté na soudu, by uvážil, zda žaloba jako bezpředmětná neměla býti v bodě 1. zamítnuta, čímž by logicky důsledně bylo ji zamítnouti i v bodě 2 a mělo by rozhodnutí toto podstatný vliv i na útraty sporu (§ 41 a ne 43, a § 10 c. ř. s.).

Nejvyšší soud k rekursu žalobkyně zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by o odvolání znovu rozhodl bez ohledu k důvodu, pro nějž zrušil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Pokud se týče prvé části žalobního žádání o zrušení společnosti měla vymáhající věřitelka právo vypověděti smlouvu za povinného. Vypověděla-li ji platně, nastalo tím zrušení ke dni určenému výpovědí samo sebou. Souhlasí-li ostatní společníci se zrušením, po případě, neusnesou-li se podle čl. 132 obch. zák. na vyloučení společníka, jehož podíl byl zabaven, nastane likvidace. Povinný nemůže se s ostatními společníky shodnouti na disoluci a na vypořádání, jímž by se dotkl práv vymáhajícího věřitele, a zkrátiti tak jeho nárok na to, co přísluší povinnému buď následkem likvidace nebo usneseného snad vyloučení. Prvý soud vyhověl žalobě v tomto směru proto, že pokládal výpověď za danou platně. Odvolací soud zrušil rozsudek proto, že nebylo náležitě vyšetřeno, zda byla výpověď dána řádně zejména, zda žalovaný Richard P. o výpovědi

zvěděl, dále že nebyla zjištěna správnost tvrzení o disoluční smlouvě a nebyl o něm vyslechnut svědek. Tohoto doplnění nebylo potřeba proto, že žalobkyně ani netvrdí, že dala výpověď všem společníkům komanditní společnosti, nýbrž jen tvrdí, že byla dána komplementáři P-ovi, nikoli tedy komanditistům, vypověděti společnost jest však potřebí všem společníkům, tedy i komanditistům. I komanditisté jsou smluvní stranou při ujednání smlouvy o komanditní společnosti. Výpověď dotýká se i jejich práv a proto nutno vypověděti společnost i jim, stejně jako se ke zrušení komanditní společnosti dohodou vyhledává i jejich souhlas. (čl. 170 a 123 čis. 4 obch. zák. srov. Staub-Pisko Komentář čl. 125 § 2, 126 § 3 a 124 § 3). Výpověď smlouvy je prohlášením společníka k ostatním společníkům, že žádá předčasné zrušení smlouvy. Forma tohoto prohlášení není zákonem sice předepsána, takže se nevyklučuje ani forma dopisem, řízeným na společnost. Ale takový dopis na společnost stačí jen tehdy, když se všichni společníci následkem tohoto dopisu o výpovědi dozví, nebo aspoň dověděti podle okolností musí. (srov. Staub-Pisko Komentář k čl. 124 § 3). K platnosti výpovědi společenské smlouvy, dané žalobkyni, bylo proto potřebí jednak, by byla řízena na všechny ostatní společníky, nejen na komplementáře P-a, a, byla-li zaslána výpověď na společnost, by se všichni společníci o ní také dověděli nebo museli dověděti. Protože však žalobkyně podle vlastního přednesu neřídila výpověď na všechny společníky, netvrdí, že vypověděla smlouvu všem, a ani netvrdí, že se společník P. o výpovědi dověděl nebo aspoň dověděti musel, je její tvrzení nedostatečné k opodstatnění nároku na zrušení společnosti takovouto výpovědí. Proto nebylo v této části třeba zrušovati rozsudek prvního soudu a odvolací soud měl a mohl vyřídit odvolání věcně. Poněvadž odvolací soud zrušil rozsudek prvního soudu i v druhé části jen proto, že předpokladem žalobního žádání v této části je opodstatněnost žalobní prosby v první části, aniž se obíral důvodností druhé části žalobní prosby bez ohledu na její závislost na první části, padá i důvod, pro který odvolací soud zrušil rozsudek v druhé části a bude na něm, aby se zabýval důvodností této části žalobní prosby bez ohledu na udaný jí zrušovací důvod.

Čís. 9952.

Úrazové pojištění dělnické.

Okolnost, že si pojištěnec úraz spoluzavinil, jest bez vlivu na přisouzení úrazového důchodu a nemůže proto mít vliv ani na postížení nárok úrazové pojišťovny proti škůdci.

Postížení nárok úrazové pojišťovny proti škůdci jest nárokem zcela samostatným, nezávislým na nároku poškozeného proti škůdci.

(Rozh. ze dne 31. května 1930, Rv I 1354/29).

Karel T., elektromontér a akviziční úředník firmy S. utrpěl jeda na motocyklu při srážce s automobilem žalovaného Antonína H-a, řízeným